

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ภูมิหลัง

ยาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่จะต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน และจริงจัง เพราะยาเสพติดได้แพร่กระจายไปในทุกพื้นที่ของประเทศและทวีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม ก่อให้เกิดปัญหาทั้งด้าน สุขภาพ และปัญหาด้านอาชญากรรม สังคมขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รัฐ ต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการบำบัดรักษาและป้องกันเป็นจำนวนมาก ถึงกระนั้นผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้เสพก็มิได้ลดจำนวนลงแต่อย่างใด

รัฐบาลภายใต้การนำของ ฯพณฯ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ตระหนักถึงปัญหาความรุนแรงของยาเสพติด โดยได้แถลงนโยบายการบริหาร ราชการแผ่นดินต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ กำหนดให้การป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดเป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องเร่งรัดดำเนินการให้ บรรลุผลสำเร็จ จึงได้ประกาศสงครามเพื่อเอาชนะยาเสพติด ตามยุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดิน”

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๖ นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้ดำเนินการ ปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มข้นในทุกพื้นที่ ในระยะเวลา ๓ เดือน (๑ กุมภาพันธ์ – ๓๐ เมษายน ๒๕๔๖) และดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ทั้งด้านการปราบปราม การ ป้องกันและบำบัดรักษาฟื้นฟูและพัฒนา จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๖ โดยกำหนดให้ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๖ เป็นวันประกาศชัยชนะยาเสพติด เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นพระ ราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๔๖

เพื่อสนองต่อนโยบายรัฐบาลและข้อสั่งการของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี รวมทั้งสร้างกระแสและพลังขับเคลื่อนทางสังคมต่อสถานการณ์และปัญหายาเสพติดที่ เกิดขึ้นและปลูกจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายบังเกิดความมุ่งมั่นที่จะร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหา

ยาเสพติดอย่างจริงจัง กระทรวงมหาดไทยได้สั่งการให้ทุกจังหวัดรวมทั้งกรุงเทพมหานคร จัดพิธีประกาศสงครามขั้นแตกหักเพื่อเอาชนะยาเสพติดพร้อมกันทั่วประเทศ ในวันศุกร์ที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ที่ว่าการอำเภอ/กิ่งอำเภอทุกแห่ง สำหรับในพื้นที่กรุงเทพมหานครจัดที่ลานพระราชวังดุสิต โดยมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร เป็นประธาน และได้เชิญผู้นำศาสนาทุกศาสนาในพื้นที่ ข้าราชการ นักการเมืองทุกระดับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสตรี ผู้แทนเด็ก และเยาวชนในโรงเรียนและนอกโรงเรียน นักธุรกิจ ภาคเอกชนและกลุ่มพลังมวลชน ตลอดจนสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนเข้าร่วมพิธีดังกล่าว โดยมีประชาชนร่วมพิธี ทั้งประเทศ ๒,๒๒๖,๕๐๖ คน และร่วมลงนามประกาศสัตยาบัน ๗,๕๘๕,๔๑๕ คน

เนื่องจากปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ของชาติ การแก้ไขปัญหาคควรจะได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในชาติ และเพื่อสร้างพลังแผ่นดินและใช้พลังแผ่นดินในการเอาชนะยาเสพติดให้ได้เป็นรูปธรรมตามนโยบาย กระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการพัฒนาพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด จึงได้ดำเนินงานโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. กระตุ้นและปลุกจิตสำนึกของปวงชนในชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด บังเกิดความมุ่งมั่นที่จะร่วมแก้ไขและเอาชนะปัญหายาเสพติด

๒. เป็นศูนย์รวมพลังของประชาชนทุกภาคส่วนในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน

๓. ให้การใช้พลังแผ่นดินเป็นเอกภาพ มีทิศทางที่จะก่อให้เกิดพลังอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ขยายผลการเอาชนะปัญหายาเสพติดไปสู่การแก้ไขปัญหาเรื่องอื่นของชาติต่อไป

การดำเนินงานของโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. จัดตั้งองค์กรประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดระดับต่าง ๆ ตามคำสั่ง ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (ศตส.) ที่ ๒๔/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๖

๒. กองอำนวยการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด (กอ.ปพส.) จัดประชุมชี้แจงและอบรมวิทยากรกระบวนการในระดับอำเภอ / กิ่งอำเภอและเขตในกรุงเทพมหานคร ๔ คน และปลัดอำเภอที่ได้รับมอบหมาย ๑ คน เพื่อทำหน้าที่ ครู ก. โดยกำหนดดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๖ พฤษภาคม – ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ จำนวน ๑๔ รุ่น จำนวนทั้งสิ้น ๕,๕๕๖ คน

๓. วิทยากรกระบวนการ (ครู ก.) ดำเนินการฝึกอบรมหรือประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ระดับตำบลและเทศบาล หรือเรียกว่า ครู ข. ตำบล/เทศบาลละ ๓๐ คน โดยดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๖ พฤษภาคม – ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ จำนวนครู ข. ทั้งสิ้น ๒๕๑,๕๕๐ คน

๔. วิทยากรกระบวนการ (ครู ก.) และเจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) ดำเนินการประชุมมอบภารกิจให้ผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และชุมชนเครือข่าย หมู่บ้าน/ชุมชนละ ๒๕ คน โดยดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๘ พฤษภาคม – ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๖ จำนวนผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ รวมทั้งสิ้น ๓,๐๐๐,๐๐๐ คน

๕. ผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ ดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ๕ ภารกิจ คือ ๑) ด้านป้องกันกลุ่มเสี่ยง ๒) ด้านการติดตามดูแลผู้ติด/ผู้เสพ ๓) ด้านการติดตามผู้ผ่านโครงการทำความดีเพื่อแผ่นดิน ๔) ด้านการข่าวที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และ ๕) ด้านการดำเนินการตามกระบวนการสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน

การดำเนินโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ มุ่งหวังจะให้มืองค์กรพลังแผ่นดินในทุกระดับในการต่อสู้เอาชนะยาเสพติดทุกพื้นที่ในประเทศไทย มีกิจกรรมด้านการป้องกันปราบปรามยาเสพติดโดยองค์กรภาคประชาชน ประชาชนทุกหมู่บ้าน/ชุมชน มีความตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดจนเกิดความสำนึกร่วมกันเป็นพลังแผ่นดินหมู่บ้าน/ชุมชน

ทุกแห่งปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืนถาวร และทุกหมู่บ้านทุกชุมชนปลอดจากยาเสพติดในปี ๒๕๔๖

การดำเนินงานโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ได้ดำเนินงานมาตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๖ ควบคู่ไปกับการที่กระทรวงมหาดไทยทำสงครามขั้นแตกหักเพื่อเอาชนะยาเสพติด

ในส่วนของจังหวัดสงขลา ได้ดำเนินการดังนี้

๑. จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เอาชนะยาเสพติดจังหวัดสงขลา (ศตส.จ.สงขลา) ตามคำสั่งจังหวัดสงขลาที่ ๒๖๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ และแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จังหวัดสงขลา เพื่อเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่จังหวัด

๒. ประกาศสงครามขั้นแตกหักกับยาเสพติด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดได้เรียกประชุมหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าหน่วยงานส่วนท้องถิ่น นายอำเภอ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๖ เพื่อมอบนโยบายในการทำสงครามต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดของรัฐบาล ที่มีนโยบายปราบปรามยาเสพติดขั้นเด็ดขาดภายใน ๓ เดือน (๑ กุมภาพันธ์ - ๓๐ เมษายน ๒๕๔๖) ได้เน้นย้ำแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบาย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกับผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดร่วมมือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปราบปรามยาเสพติด ในระดับอำเภอให้นายอำเภอและผู้กำกับการ หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรประจำอำเภอ ร่วมมือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หากผู้ใดปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพ จะต้องถูกพิจารณาโทษ และถ้าหน่วยงานใด มีผู้บังคับบัญชา เกี่ยวข้องและถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับยาเสพติด หัวหน้าส่วนราชการนั้น จะต้องถูกสอบสวน พร้อมกับขอให้ทุกส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชี้แจงเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเกี่ยวกับการทำสงครามต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด รวมทั้งให้ผู้ได้บังคับบัญชาให้สัตยาบันต่อหน้าผู้บังคับบัญชาว่าจะไม่ขาย ไม่เสพยาเสพติดและจะไม่สนับสนุนการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พร้อมทั้งรายงานพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบโดยตรง

๓. รณรงค์และประชาสัมพันธ์ซึ่งรุกอย่างเต็มที่ โดยได้ดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านทั้งสื่อมวลชนและสื่ออื่น ๆ โดยมุ่งหวังให้ประชาชนมีการรับรู้อย่างจริงจัง และคาดหวังให้เกิดทัศนคติและจิตสำนึกที่จะปฏิเสธยาเสพติด ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ปัญหาเสพติด ภายใต้คำขวัญ "พลังมวลชน พลังแผ่นดิน ขจัดสิ้นยาเสพติด"

๔. จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนและแนวทางการดำเนินงานชุมชนเข้มแข็งเอาชนะปัญหาเสพติด โดยดำเนินการฝึกอบรมชุดวิทยากรกระบวนการระดับอำเภอ และชุดปฏิบัติการประจำตำบล จำนวน ๔๐๐ คน วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๖ ณ โรงแรมกรีนเว็ลด์ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

๕. จัดทำระบบข้อมูลยาเสพติด โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จังหวัดสงขลา (ศตส.จ.สงขลา) ได้จัดประชุมเจ้าหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ (ศตส.อ.)/วิทยากรกระบวนการระดับอำเภอ เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๑๗ คน เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ ณ โรงแรมกรีนเว็ลด์ อำเภอเมืองสงขลา เพื่อชี้แจงการจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์ยาเสพติด เพื่อนำมาประมวลวิเคราะห์ใช้ประโยชน์ในการวางแผนงานด้านป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด มีข้อมูลที่เชื่อถือได้ และทันสมัย ครบถ้วน ถูกต้อง

๖. เป็นเจ้าภาพในการประชุมชี้แจง และซักซ้อมความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติ ตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

ระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการยึดทรัพย์สินและการดำเนินการตาม พ.ร.บ. มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๖ ณ โรงแรมกรีนเว็ลด์ อำเภอเมืองสงขลา

ผู้เข้าร่วมประชุมจาก ๗ จังหวัด คือ จังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล ตรัง และพัทลุง ประกอบด้วย คณะกรรมการ ศตส.จ./นายอำเภอ/ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ/ผกก.หน.สพ.อ.รอง ผกก.หน.สภ.อ./สว.สภ.ต./รอง สว.สภ.ต. และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำ ศตส.จ. จำนวน ๔๐๐ คน

สำหรับอำเภอเมืองสงขลา ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑. จัดพิธีประกาศสงครามขึ้นแตกหัก เพื่อเอาชนะยาเสพติด ณ ลานวัฒนธรรมเทศบาลนครสงขลา (ชายหาดชลาทัศน์) โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานและมีผู้เข้าร่วมพิธีไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ คน มีผู้ร่วมสงครามประกาศสัตยาบันฯ จำนวน ๒๖,๗๕๓ คน ทั้งทั้งอำเภอเมืองสงขลา เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๖

๒. จัดตั้งชุดปฏิบัติการเฉพาะกิจประจำตำบล หมู่บ้าน เพื่อมอบหมายให้เจ้าหน้าที่จากทุกส่วนราชการ ครู อาจารย์ จากทุกโรงเรียนในพื้นที่ เป็นคณะทำงานชุดปฏิบัติการเฉพาะกิจในทุกตำบล/หมู่บ้าน เพื่อตรวจสอบติดตาม เฝ้าระวังยาเสพติดในเขตที่รับผิดชอบ

๓. จัดประชุมผู้นำศาสนาอิสลามทั้ง ๑๖ มัสยิด เพื่อพิจารณาการใช้กฎ "ฮุกุม-ปกัด" เป็นมาตรการทางสังคม บังคับใช้ในหมู่บ้าน/ชุมชนมุสลิมทุกแห่ง

๔. ดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๒ ราย ที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ดังนี้

- มีคำสั่งให้สมาชิก อบต. พ้นจากตำแหน่ง ๑ ราย
- มีคำสั่งสำรองราชการเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๑ ราย

๕. ประกาศจัดตั้ง "ตำบลปลอดยาเสพติด" จำนวน ๓ ตำบล ดังนี้

- วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๖ ตำบลเกาะยอ
- วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๖ ตำบลเกาะแก้ว
- วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๖ ตำบลทุ่งหวัง

๖. กำหนดเป้าหมายความสำเร็จหลังจาก ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ – ๒ ธันวาคม ๒๕๔๖ ด้วยการประกาศจัดตั้ง "ตำบลปลอดยาเสพติด" จำนวน ๒ ตำบล ดังนี้

- วันที่ ๒๖ มิถุนายน "วันต่อต้านยาเสพติดโลก" ตำบลเขารูปช้าง
- วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๖ "ถวายเป็นราชสักการะ" ตำบลพะวง

๗. ประชุมประชาคมเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง โดยจัดประชุมประชาคมหมู่บ้านครบทุกหมู่บ้าน ๆ ละ ๓ ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ ประชุมชี้แจง เพื่อรณรงค์การร่วมมือเป็นพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด

- ครั้งที่ ๒ พิจารณาคัดเลือกและจัดตั้ง อาสาสมัคร ป.ป.ส. หมู่บ้านละ ๒๕ คน

- ครั้งที่ ๓ พิจารณาจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้าน

๘. หลังจากวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๖ ส่งคืนพื้นที่ทั้งหมดที่ได้ผ่านกระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดตามขั้นตอนแล้ว ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ประสานพลังแผ่นดิน และ อาสาสมัคร ป.ป.ส. ในการดูแลรักษาสภาพให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งแบบยั่งยืน ถาวรตลอดไป (ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๒๕๔๖ : ๑-๒)

ดังนั้นเพื่อให้มีข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผลลัพธ์ของโครงการว่าก่อให้เกิดประสิทธิผลตามที่กำหนดไว้หรือไม่ จึงควรที่จะมีการติดตามประเมินผลโดยสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นองค์กรอิสระ สถาบันราชภัฏสงขลา เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่น มีบทบาทหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ วิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จึงได้ดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สถาบันราชภัฏสงขลา จึงใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผลโครงการฯ เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนามาตรการการดำเนินงานโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดของจังหวัดสงขลาและของประเทศต่อไป

๑.๒ คำถามในการประเมิน

การประเมินโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดของจังหวัดสงขลา ผู้ประเมินได้กำหนดให้ มีประเด็นคำถามที่สำคัญดังนี้

๑. ในระดับอำเภอ วิทยาการกระบวนการ (ครู ก.) มีวิธีดำเนินการโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างไร มีผลสัมฤทธิ์และปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง

๒. ในระดับตำบล/เทศบาล เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด (ครู ข.) มีวิธีดำเนินการโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างไร มีผลสัมฤทธิ์และปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง

๓. ในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ผู้ประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด มีวิธีดำเนินการ โครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างไร มีผลสัมฤทธิ์และปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการประเมิน

๑. เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินงานของวิทยากรกระบวนการ (ครู ก.) ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) และผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ
๒. เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดิน (ครู ข.) ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ
๓. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานของผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ และเจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ(ครู ข.) ที่เกิดขึ้นในชุมชน
๔. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ต่อการดำเนินงานโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด
๕. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานของผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ(ครู ข.) และวิทยากรกระบวนการ(ครู ก.) ในการดำเนินงานโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด
๖. เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด

๑.๔ ขอบเขตของการประเมิน

คณะผู้ประเมินจากสถาบันราชภัฏสงขลา ได้ประชุมร่วมกับจังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดสงขลา ที่ประชุมได้ตกลงกำหนดขอบเขตของการประเมินดังนี้

๑ ขอบเขตเนื้อหาการประเมิน

ประเด็นที่จะประเมิน	ผู้เกี่ยวข้อง	ผู้ให้ข้อมูล
๑. รูปแบบและวิธีการดำเนินงานของ - วิทยากรกระบวนการ (ครู ก.) - เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) - ผู้ประสานพลังแผ่นดิน	- วิทยากรกระบวนการ (ครู ก.) - ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง - ชุมชนในตำบล/หมู่บ้าน	- วิทยากรกระบวนการ (ครู ก.) - ปลัด อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน - พัฒนาชุมชน สาธารณสุข - ผู้นำชุมชน ตำรวจ ครู
๒. ผลผลิต(Output)	- ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง - วิทยากรกระบวนการ(ครู ก.) - เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) - ผู้ประสานพลังแผ่นดิน	- ผู้นำชุมชน - ผู้นำศาสนา - ปลัดป้องกัน - วิทยากรกระบวนการ(ครู ก.) - เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) - ผู้ประสานพลังแผ่นดิน
๓. ผลลัพธ์(Outcome)	- วัด มัสยิด ชุมชน - สถานศึกษา สถานประกอบการ - กลุ่มผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้เสพที่เข้าโครงการ	- ผู้นำชุมชน - ผู้นำศาสนา - ปลัดป้องกัน - วิทยากรกระบวนการ(ครู ก.) - เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) - ผู้ประสานพลังแผ่นดิน - ประชาชนทั่วไป - กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน - ผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้เสพ
๔. ผลกระทบ (Impact)	- เยาวชน ผู้ปกครอง - ผู้เสพ/ผลิต/ค้า - ชุมชน	- ผู้นำชุมชน - ผู้นำศาสนา - ปลัดป้องกัน - วิทยากรกระบวนการ(ครู ก.)

		<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) - ผู้ประสานพลังแผ่นดิน - ประชาชนทั่วไป - กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน - ผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้เสพ
๕. การมีส่วนร่วมของพลังแผ่นดิน	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรกระบวนการ(ครู ก.) - เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) - ผู้ประสานพลังแผ่นดิน - กรรมการอำเภอ ชุมชน - ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรกระบวนการ(ครู ก.) - เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) - ผู้ประสานพลังแผ่นดิน - ปลัดฯ ตำรวจ ผู้นำชุมชน - นายอำเภอ สาธารณสุข
๖. สภาวะชุมชน วิถีชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง - ผู้นำชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรกระบวนการ(ครู ก.) - สาธารณสุข ผู้นำชุมชน - เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) - ผู้ประสานพลังแผ่นดิน - ผู้นำศาสนา - กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน นักเรียน
๗. Back ground วิทยากรกระบวนการ(ครู ก.) เจ้าหน้าที่ศูนย์พลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) ผู้ประสานพลังแผ่นดิน	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรกระบวนการ(ครู ก.) - ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง - ชุมชนในตำบล/หมู่บ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยากรกระบวนการ(ครู ก.) - ปลัดฯ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน - พัฒนาชุมชน หมอ ออนามัย - ผู้นำชุมชน ตำรวจ ครู

๒. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการประเมินครั้งนี้ ได้แก่ประชากรในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา ซึ่งประกอบด้วยนายอำเภอ ปลัดอำเภอที่เกี่ยวข้อง สาธารณสุขอำเภอ พัฒนาการวิทยากรกระบวนการ (ครู ก.) เจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานพลังแผ่นดินฯ (ครู ข.) ผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ค้า ผู้เสพ และประชาชนทั่วไป ผู้นำศาสนา องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ปลัดอบต. ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้จัดการสถานประกอบการ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรในพื้นที่ ที่มีการระบาดของยาเสพติดทั้ง ๓ ระดับ ใน ๖ พื้นที่ พื้นที่ละ ๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๓๐๐ คน คือ

๑. พื้นที่ระดับรุนแรง ได้แก่ เขตเทศบาลนครสงขลา และ ตำบลเขารูปช้าง
๒. พื้นที่ระดับปานกลาง ได้แก่ ตำบลเกาะแก้ว และ ตำบลพะวง
๓. พื้นที่ระดับเบาบาง (ปกติ) ได้แก่ ตำบลทุ่งหวัง และ ตำบลเกาะยอ

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับต่าง ๆ ของจังหวัดสงขลา สามารถนำผลการประเมินไปพัฒนาแนวทางการดำเนินงานและกำหนดมาตรการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืน
๒. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับต่าง ๆ ของจังหวัดสงขลา สามารถประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลจากการสร้างพลังแผ่นดินและใช้พลังแผ่นดินในการเอาชนะยาเสพติด ต่อสื่อมวลชนและสาธารณชนได้อย่างโปร่งใส ชัดเจน และตรวจสอบได้